

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İktüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır Barosu, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Diyarbakır Şubesi, Diyarbakır Tutuklu Aileleri ile Yardımlaşma Derneği ve İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi'nin gerek aileler gerekse de mahpuslar tarafından yapılan başvurular üzerine son dönemlerde yaşanan hak ihlallerinin tespiti için 2023 yılı haziran ayı içerisinde, Diyarbakır'da bulunan cezaevlerine rutin ziyaretler gerçekleştirmiş ve bu görüşmeler sonunda edindiği tespit ve izlenimler hakkında rapor hazırlamışlardır.

Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan mahpuslardan alınan beyanlar ve yaşanan hak ihlallerine ilişkin tespitler şöyledir;

- Mahpuslar, odada bulundurabilecekleri kitap sayılarına kota getirildiğini,
- Dergilerin ve Yeni Yaşam gibi muhalif gazetelerin verilmediğini,
- Oda değişim taleplerinin gereksiz bir şekilde reddedildiğini,
- Yeterli sağlık personelinin ve doktorun bulundurulmadığını, sevklerin geç yapıldığını, hastaneye götürülen mahpuslara çift kelepçe uygulandığını ve sevkler sırasında tacize varan aramalar yapıldığını,
- 10 gündür implantı düşen bir hasta mahpusun sevkinin yapılmadığını bu sebeple de hiçbir şekilde yemek yiyemediğini, B.E. isimli mahpusun bir kas gevşetici için 40 gün boyunca revire çıkarılmadığını, B.T. ve İ.K. isimli epilepsi hastası mahpusların tedavilerinin bu sebeple aksatıldığını, Ö.Ç isimli mahpusun her gün kullanması gereken ilaçların 10 gün boyunca verilmediğini,
- Hobi, etkinlik ve spor haklarının engellendiğini,
- Suların sık sık kesik olduğunu,
- Aramalarda kantinden alınan eşyalara dahi keyfi olarak el konulduğunu,
- Belirli kanallar dışında kanalların izletilmediğini, Meclis TV'nin dahi izletilmediğini,
- Kantin fiyatlarının fahiş olduğunu,
- Yemeklerin kötü ve besin kalitesinin düşük olduğunu, özellikle hasta mahpuslar ve vejeteryen mahpusların yetersiz beslendiklerini,

- PKK ve DAİŞ üyesi olma suçundan kesinleşmiş hapis cezası bulunan mahpusların görüşlere aynı anda çıkarıldıkları ve ailelerin provokasyona açık şekilde bir araya getirildiklerini,
- Mahpuslar arasında eşya değiştirme ve yardımlaşmalara izin verilmediğini,
- Görüş günlerinde X-Ray cihazının duyarlılığının artırıldığını, ailelerin tacize varacak şekilde ince aramaya maruz kaldıklarını, pantolonların çıkarılıp idare tarafından verilen eşofmanla geçişlerine izin verildiğini,
- Normal postaların adreslerine ulaşmadığını bu sebeple mahpusların daha pahalı olan APS yoluyla posta göndermek zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir.

Bu bağlamda;

- 1- Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşanan hak ihlallerinin araştırılması adına bakanlık olarak bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 2- Mahpusların temel haklarını engelleyen, işkenceye varan uygulamalar yapan cezaevi personeli hakkında idari bir işlem yapacak mısınız?
- 3- İlgili cezaevinde mahpuslara neden kitap kotası uygulanmaktadır? Mahpusların fazla kitap okuması bakanlığınızca bir sorun olarak mı görülmektedir?
- 4- İlgili cezaevinde kaç sağlık personeli bulunmaktadır? Bu sayı cezaevinde kalan mahpusların ihtiyaçlarını karşılamada yeterli midir?
- 5- Sevkler sırasında mahpusların taciz edildiği doğru mudur? Buna dair bakanlığınız ve bakanlığınıza bağlı birimlere ulaşmış şikâyet sayısı kaçtır? Bu şikâyetlerden kaç hakkında şu ana kadar bir işlem yapılmıştır?
- 6- Mahpusların oda değişim talepleri neden gereksiz reddedilmektedir? Son 1 yıl içerisinde kaç oda değişim talebi gelmiştir? Bu taleplerden kaç olumlu sonuçlandırılmıştır?
- 7- Hasta mahpusların sağlık hakkı neden engellenmektedir? Bu mahpusların başına bir şey gelmesi durumunda sorumluluk kimdedir?
- 8- Cezaevinde muhalif yayınlara neden izin verilmemektedir? Bu muhalif yayınlar arasında Meclis TV'de var mıdır? Yok ise neden mahpuslara izletilmemektedir?
- 9- Mahpusların kantinden aldıkları eşyalara el konulma gerekçesi nedir? El konulacaksa bu ürünler neden kantinde satılmaktadır?
- 10- İlgili cezaevinde günlük kaç kalori yemek çıkmaktadır? Hasta mahpusların ve vejetaryen mahpusların düzgün beslenmeleri için ne tür önlemler alınmaktadır?
- 11- PKK ve DAİŞ üyesi olma suçundan kesinleşmiş hapis cezası bulunan mahpusların görüşlere aynı anda çıkarılmaları nedeniyle oluşabilecek provokasyonlara dair sorumluluk kimdedir? Bu uygulamanın gerekçesi nedir? Başka hangi cezaevinde bu tür bir uygulama vardır?